

Reactie Koninklijke INretail internetconsultatie wijziging in verband met het verkorten van de wettelijke betaaltermijn tot 30 dagen

Zeist, 12 november 2020

Via deze weg maakt Koninklijke INretail graag gebruik van de mogelijkheid een reactie te geven op de voorgestelde wijziging van het Burgerlijk Wetboek om de wettelijke betaaltermijn te verkorten tot 30 dagen. INretail maakt zich zorgen over de gevolgen die deze generieke aanscherping zal hebben, aangezien ze geen mogelijkheid tot uitzondering kent. Daarom vraagt INretail een uitzondering op de aanscherping voor wat betreft voorraadfinanciering in de retail.

Totstandkoming wetsvoorstel

Het is opmerkelijk dat ervoor is gekozen om een verdere nationale aanscherping in te voeren ten aanzien van de maximale duur van betaaltermijnen die verder gaat dan de Europese richtlijn, zonder daarbij gedegen onderzoek te hebben verricht naar enerzijds de noodzaak en anderzijds de neveneffecten. Recent onderzoek van Graydon¹ laat zien dat de gemiddelde betaaltermijn juist daalt, ondanks de effecten van de coronacrisis. Het beeld dat wordt geschetst in de Memorie van Toelichting (MvT) is dus niet een afspiegeling van de huidige praktijk, doordat gebruik wordt gemaakt van verouderde onderzoeksresultaten. Daarnaast heeft de Tweede Kamer bij de vorige inperking van de betaaltermijnen via de motie Ziengs/Gesthuizen² verzocht de (bij)effecten van de toenmalige aanscherping te monitoren en ondernemers daarbij te betrekken. Dit is echter onvoldoende gebeurd. Zo ontbreekt ook in het onderzoek van Sira Consulting³, uitgevoerd voorafgaand aan het onderhavige voorstel, een afdoende analyse van de specifieke problemen van een verdere inperking van de maximale betaaltermijnen. Daarnaast wordt aan de door Sira gesignaleerde effecten, zoals uitwijken naar niet-Nederlandse leveranciers of het voordeel van een in Nederland gevestigde verkooporganisatie met een hoofdkantoor buiten Nederland versus een Nederlandse onderneming, onvoldoende rekenschap gegeven in de MvT.

Uitzondering voor handelsvoorraden

In het geval dat door het kabinet gekozen wordt om de betaaltermijn definitief in te korten, vragen wij om specifiek maatwerk voor de retail. Het is belangrijk om de mogelijkheid open te houden om een langere betaaltermijn (tot 60 dagen) af te kunnen spreken als beide contractpartijen daarmee instemmen als het gaat om voorraden van handelsgoederen. Bij het bepalen van betaaltermijnen wordt nu al vaak een verschil gemaakt tussen enerzijds leveranciers van producten en anderzijds leveranciers van diensten en specifiek ZZP'ers die ruim binnen 30 dagen worden betaald. Het grote verschil tussen voorraden en diensten is dat diensten bijna altijd al geleverd zijn in het verleden als ze worden gefactureerd. Producten moeten daarentegen nog verkocht worden wanneer zij worden gefactureerd. Goederen zoals bijvoorbeeld kleding hebben een lange 'shelf-life', dat is de periode tussen ontvangst van een product in de winkel of distributiecentrum en het moment dat dit product wordt gekocht en betaald in de (web)winkel. Het is gebruikelijk om de kosten en het risico van het op voorraad houden te delen tussen leverancier en afnemer door middel van een langere betaaltermijn. Hiermee zijn ook de leveranciers gediend. Wanneer de maximale betaaltermijn wordt ingeperkt tot maximaal 30 dagen zullen winkeliers minder voorraden aanhouden. Dit betekent dat gedeelde risico's voor het in voorraad houden worden verlegd naar leveranciers. Naast risico's zullen ook de kosten voor het houden van voorraden verschuiven naar de leveranciers. Immers moeten zij magazijnen en opslag gaan organiseren.

¹ Graydon Barometer Betaalgedrag Q2 2020, 22 juli 2020

² Kamerstuk 34559 nr. 10

³ 'Onderzoek naar de bestrijding van lange betaaltermijnen', juni 2020

Concurrentiepositie

Winkeliers zullen een voorkeur blijven houden voor een ruimere betaalperiode voor wat betreft voorraadfinanciering. Dat zorgt ervoor dat wanneer hier geen uitzondering voor gemaakt wordt in het voorstel, ondernemers ervoor zullen kiezen om producten bij buitenlandse leveranciers af te nemen. Uiteindelijk zal dit de Nederlandse leverancier benadelen door oneerlijke concurrentie. Deze oneerlijke concurrentie ontstaat ook tussen grote winkelketens met winkels in Nederland. Waar Nederlandse ketens het hoofdkantoor in Nederland hebben gevestigd, hebben grote niet-Nederlandse ketens vaak alleen een verkoopkantoor in Nederland. Alleen de Nederlandse winkelketens worden geraakt door dit voorstel, wat een voordeel oplevert voor winkelketens met het hoofdkantoor in het buitenland. Nederland hanteert reeds striktere regels voor de maximale duur van betaaltermijnen en een verdere aanscherping van de regels, zoals wordt voorgesteld, zal de concurrentiepositie alleen maar verslechteren.

Timing ongelukkig gekozen

De timing van dit voorstel is zeer ongelukkig gekozen. We zien terug in de cijfers dat de gemiddelde betalingstermijn al terugloopt. Daarnaast worden veel retailers hard geraakt door de coronacrisis. Voor hen is het op dit moment overleven en alle zeilen bijzetten. Daarom is een extra kostenpost waarbij ingelopen moet worden in de betaling van de voorraden op dit moment niet realistisch. De kosten en de mogelijkheden die gemoeid gaan met het uitvoeren van dit wetsvoorstel worden in de MvT flink onderschat. Zo wordt de zeer beperkte mogelijkheid om werkkapitaal aan te trekken door de Nederlandse retail niet erkend, evenals de rente die in rekening wordt gebracht. Wanneer tijdens deze crisis de voorgestelde aanscherping alsnog doorgevoerd wordt, zal dit ertoe leiden dat bedrijven zullen moeten stoppen met hun onderneming, moeten inkrimpen of overstappen naar buitenlandse leveranciers wat in alle gevallen leidt tot schade aan de Nederlandse economie.

Contact en nadere toelichting

Indien gewenst, lichten wij ons standpunt vanzelfsprekend graag nader toe. Contactpersoon is Jeroen van Dijken, jvdijken@inretail.nl, 088 9730 689.

Koninklijke INretail is de grootste brancheorganisatie in retail non-food en is er voor iedereen die een (web)winkel heeft in retail non-food.

Bezoekadres: Arnhemse Bovenweg 100, 3708 AG te Zeist

Postadres: Postbus 762, 3700 AT te Zeist